

Bliv medlem (<http://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

Q

Mest læste artikler

Violinmageren

5/romaner/violinmageren&title=)

Tre dage i april
(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5/5/romaner/tre-dage-i-april>)

En historisk slægtsroman fra Napoleonskrigenes tid om forfatterens tiptipoldefar og hans dramatiske skæbne.

Edvard Hoem er især kendt for romanserien om sin slægt, hvor første bind er "Høstkarl i himlen". Senere går han længere tilbage i slægten med "Jordenoder på jorden", og med "Violinmageren" er vi tilbage i Napoleonskrigenes tid. Det er både en historisk roman og en udviklingsroman. En roman om krig og kærlighed og om alment menneskelige grundvilkår. Kilderne til tiptipoldefaderens historie er få og spredte, og det giver forfatteren en digterisk frihed, som han bruger til at give et levende og nuanceret indtryk af sin fjerne forfader. Sproget er nøgtern og tempoet roligt, og der plads til mange detaljer. Som alvidende forfatter træder Hoem af og til direkte frem og nævner kilderne uden at odelægge den skønlitterære oplevelse. Kilderne er dels de anekdoter, bedstefaren har fortalt ham om tiptipoldefaderen, dels trykte kilder som kirkebøger, militæruller, fangeprotokoller, skifteretsudskrifter m.m.



Romanen fortæller om Lars Olsen Hoem, hvis trygge barndom krakelerer, da en elsket tjenestepige forsvinder sporløst, og mistanken kastes på hans beundrede storebror. Lars er en stor, stærk og intelligent dreng, men nu bliver han en enspænder, der kun i musikken kan finde udløsning for sine følelser. Faderen nægter at give ham en violin, fordi han har tykke fingre, men hele livet igennem bliver musikken en ledetråd for ham.

Også på andre måder griber skæbnen ind og ændrer hans livsbane. Han drømmer om engang at blive kaptajn på egen skude, men i stedet bliver han indkaldt til militærtjeneste. Han kommer til at deltage i Slaget på Reden på nærmeste hold, og gennem ham får læserne et detaljeret indtryk af det berømte slag. Han slipper med livet i behold, men får en afsky for krigens grusomhed og meningsløshed. Den engelske handelsblokade bliver en katastrofe for Norge, der ikke kan brødføde sig selv og er afhængig af at handle med udlandet, og sult og nød bliver dagligdag for mange. Lars bliver senere taget til fange af et engelsk kaperskib, da han sejler med rug fra Arkhangelsk, og tilbringer fem lange år som krigsfange. Her tager hans liv en ny drejning, for en fransk medfange lærer ham at bygge violiner. En rigtig god historie, som forfatteren desværre ikke kan verificere.

Hjemme i Christiansund vender en uventet kærlighed op og ned på hans liv. Det er en smuk kærlighedshistorie, hvor den viljestærke og livskloge Gunhild bliver hans skæbne. Hun har bestemt sig for, at det skal være de to, og sådan bliver det. Deres kærlighed varer hele livet og resulterer i syv døtre. Opskriften på at avle døtre har Lars fået af sin bramfri svigerfar. Deres kår er trange, og det varer nogle år, før Lars kan nedsætte sig som violinbygger. Her præsenteres læseren for violinbyggeriet med mange detaljer. Lars er en passioneret violinbygger, der hele livet stræber efter at bygge den fuldkomne violin, og hans violiner findes den dag i dag på museer og hos private.

Klipfisk er en vigtig handelsvare for Norge, og Lars har bosat sig i en egn, der kendt for sine klipfisk. Forfatteren får lejlighed til at fortælle detaljeret om det hårde og helbredsnedbrydende arbejde for kvinderne, der i timevis står i vand til livet for at vaske fiskene. Da nøden er størst, beslutter Gunhild nemlig at deltage i arbejdet, og det kommer til at forkorte hendes liv.

Den kristne tro er et af romanens temaer. Den har et godt fodfæste hos mange i de små samfund, ikke mindst i haugeanernes pietistiske fortolkning. Livet har skallet og valtet med Lars, så han har mistet sin kristne tro. I sin høje alderdom er han dog kommet frem til at "hvis vorherre har en mening med alt, er den mening skjult for os, så længe vi er her".

Romanen giver et fint tidss billede af et forarmet Norge påvirket af Napoleonskrigene, og hvor der skal arbejdes hårdt for at brødføde en familie. Ikke mindst er det en roman om et omtumlet menneskeliv, hvor skæbnen lægger mange hindringer i vejen, og hvor det gælder om at finde sig til rette med det liv, man får, og det gør Lars. Rigtig bliver han aldrig, men kærligheden, børnene og hans elskede håndværk er alt nok. Han dør helt udramatisk og meget passende i den barske og smukke natur, som han elskede at vandre i.

[Historie-online.dk, den 20. april 2022]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/kina>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

DE SATTE OS FRI

DE FATTIGE I LODZ

STENANSIGTER

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/stenansigter>)

TV-tips, uge 19, 2022

Bla. en udsendelse om afrikanske pygmæer

(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-19-2022>)